

**Spolupráca
miestnych aktivistov
s orgánmi činnými v trestnom
konaní**

JUDr. Janka Kupcová

Právne predpisy

- Zákon č. 300/2005 Z.z. Trestný zákon (TZ)
- Zákon č. 301/2005 Z.z. Trestný poriadok (TP)
- Zákon č. 153/2001 Z.z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov

Orgány činné v trestnom konaní

- § 10 ods. 1 TP
 - policajti
 - prokurátor
- policajti na účely TP - § 10 ods. 8, 9 a 10 TP

Spolupráca OČTK so záujmovými združeniami

- zásada spolupráce OČTK so záujmovými združeniami občanov - § 2 ods. 13 TP
- formy spolupráce - § 4 až § 5 TP
 - ponúknutie prevzatia záruky za nápravu obvineného
 - účasť na prejednaní veci pred súdom
 - žiadať o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody a podmiennečné upustenie od výkonu niektorých trestov
 - navrhnúť nahradenia väzby obvineného zárukou
 - žiadať za odsúdeného o milosť a zahľadanie odsúdenia

Podozrenie z trestnej činnosti

- podanie trestného oznámenia
- postup orgánov činných v trestnom konaní (OČTK) z úradnej povinnosti (ex offa)

Podanie trestného oznámenia (§ 62 TP, § 196 TP)

- Kto?
 - Kedy?
 - Komu?
 - Ako?
-
- Lehota na rozhodnutie - 30 dní od podania trestného oznámenia

Kto a kedy môže podať trestné oznámenie

- ktokoľvek, kto sa dozvie o spáchaní akéhokoľvek trestného činu
- povinnosť oznámiť spáchanie trestného činu
 - § 340 TZ
 - kto sa hodnoverným spôsobom dozvie, že iný spáchal zločin s hornou hranicou najmenej 10 rokov
 - kto sa hodnoverným spôsobom dozvie, že iný spáchal niektorý z trestných činov korupcie

Komu a ako podat' trestné oznámenie

Komu (§ 196 TP)

- policajtovi
- prokurátorovi

Ako (§ 62 TP)

- písomne
- ústne do zápisnice
- elektronickými prostriedkami so ZEP
- telegraficky
- telefaxom
- elektronickými prostriedkami bez ZEP

} doplniť do
3 pracovných dní

Rozhodnutie o podanom trestnom oznámení (§197 TP)

Ak nie je dôvod na začatie trestného stíhania OČTK
uznesením vec :

- odovzdá
- odloží
- odmietne

Oznamovateľ - možnosť podania sťažnosti voči uzneseniu

Ak je dôvod na začatie trestného stíhania OČTK :

- vydanie uznesenia o začatí trestného stíhania
- upovedomenie oznamovateľa a poškodeného
- neprípustnosť sťažnosti voči uzneseniu

Prokurátor v trestnom konaní

- dozor nad činnosťou policajta (§ 230 TP)
- rozhodovanie o sťažnostiach proti uzneseniam policajta
- meritórne rozhodovanie po vznesení obvinenia
- podanie obžaloby
- možnosť uzavretia dohody o vine a treste s obvineným
- zastupovanie štátu v konaní pred súdom

Žiadosti o preskúmanie zákonnosti v trestnom konaní

Žiadosť o preskúmanie postupu policajta

- bez časového obmedzenia
- možnosť podať aj opakovane

Žiadosť o preskúmanie postupu prokurátora

- bez časového obmedzenia
- možnosť podať aj opakovane

Najčastejšie trestné činy v samospráve

- sprenevera (213 TZ)
- porušovanie povinností pri správe cudzieho majetku (§ 237 a § 238 TZ)
- machinácie pri verejnom obstarávaní a verejnej dražbe (§ 266 až § 268 TZ)
- zneužívanie právomoci verejného činiteľa (§ 326 TZ)
- marenie úlohy verejným činiteľom (§ 327 a § 327a TZ)
- korupcia - prijímanie úplatku (§ 328 až § 330 TZ)
 - podplácanie (§ 332 až § 335 TZ)
 - nepriama korupcia (§ 336 TZ)
- trestné činy proti životnému prostrediu

Príklady z praxe

Právoplatné odsúdenie

- machinácie pri verejnom obstarávaní a verejnej dražbe a zneužívanie právomoci verejného činiteľa
- porušovanie ochrany rastlín a živočíchov a zneužívanie právomoci verejného činiteľa

Zastavené trestné stíhanie (§ 215 ods. 1 písm. c/ TP)

- zneužívanie právomoci verejného činiteľa a porušovanie ochrany stromov a krov

Podaná obžaloba

- skresľovanie údajov hospodárskej a obchodnej evidencie a zneužívanie právomoci verejného činiteľa

Rozhodovacia činnosť súdov

- Uznesenie NS SR sp. zn. 4 Tz 26/2000
- Uznesenie ÚS SR Pl. ÚS 13/2010
- Rozsudok NS SR sp. zn. 1 Tdo V 14/2012